

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖ

Pyöreän pöydän keskustelu II: Kansainvälisten korkeakouluopiskelijoiden maahantuloon ja maassaoloon liittyvät väärinkäytökset

1.3.2024

Tilaisuuden avaus ja ajankohtaista opetus- ja kulttuuriministeriöstä

Johtaja Jonna Korhonen, opetus- ja kulttuuriministeriö,
korkeakoulu- ja tiedepolitiikan osasto

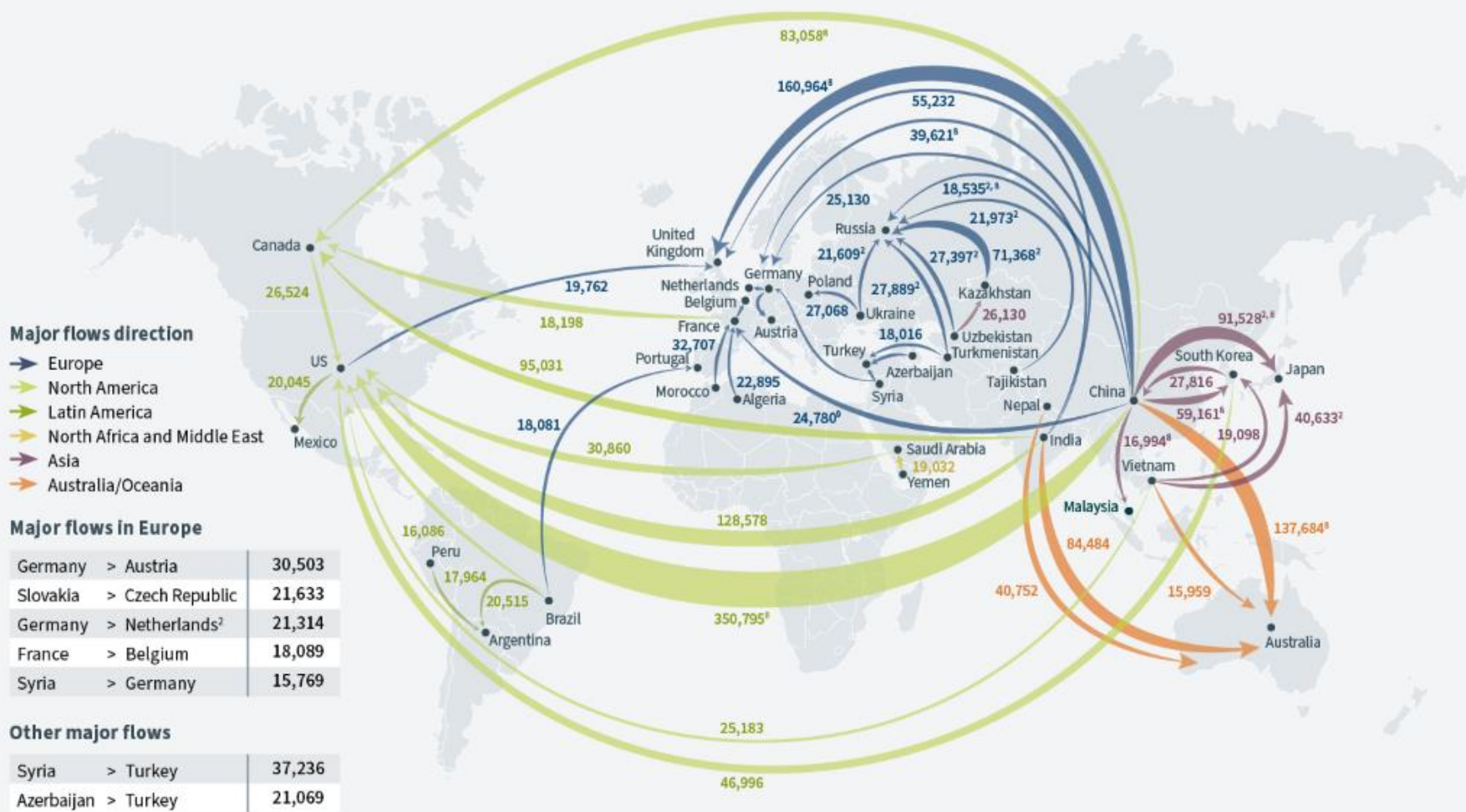
Päivän keskustelun tavoitteet

- Vastataan tunnistettuun tarpeeseen parantaa viranomaisten ja korkeakoulujen välistä tiedonkulkua ja edistää säännöllistä dialogia – 31.5.2023 pyöreän pöydän keskustelun johtopäätös
- Ylläpidetään yhteistä tilannekuvaa
- Informoidaan käynnissä olevista hankkeista ja toimenpiteistä
- Jatketaan kokemusten ja hyvien käytäntöjen jakamista
- Sovitaan yhteisistä menettelytavoista

Ajankohtaista OKM:stä – hakijamäärät kasvussa

- Pandemian jälkeen kansainvälinen opiskelijaliikkuvuus edelleen kasvussa
 - Globaali ilmiö näkyy myös Suomeen kohdistuvana kiinnostuksena
- Korkeakoulujen kevään ensimmäisessä yhteishaussa vieraskielisiin koulutuksiin yli 60 000 hakijaa – haettavana noin 8 300 aloituspaikkaa
 - Valtaosa hakijoista EU-ETA-alueen ulkopuolelta – Suomen kansalaisten osuus 14 % hakijoista
 - Valintojen tulokset julkistetaan viimeistään 31.5.

21 Major flows of international student mobility, 2020^{1,6,7}

Figures in absolute numbers of students

Sources: UNESCO, Student Statistics; Federal Statistical Office, Student Statistics; MOE, Statistical report on international students in China for 2018; country-specific reporting periods; DAAD calculations

Ajankohtaista OKM:stä – hallitusohjelman toimeenpano: sujuvaa, mutta hallittua maahanmuuttoa

- Työ- ja koulutusperäistä maahanmuuttoa edistetään uudistetulla Talent Boost ohjelmalla (2023-2027).
- Tavoitteena on lisätä kansainvälisten osaajien saatavuutta, sujuvoittaa lupaprosesseja sekä vahvistaa Suomen pitovoimaa.
- Ohjelman toimeenpano perustuu tiiviiseen verkostoon: valtakunnalliset ja alueelliset toimijat työskentelevät yhteisten kansainvälistymisen tavoitteiden eteen mm. yritysten, kuntien, korkeakoulujen ja oppilaitosten yhteistyönä.

TALENT BOOST -OHJELMA 2023-2027

**SUOMI
FINLAND**

1. SUOMEN VETOVOIMA: OSAAJIEN SAATAVUUDEN EDISTÄMINEN JA MAAKUVATYÖ

- Määritetään ulkomaisen työvoiman kysyntä ja tarjonta
- Tarjotaan kansainvälisen rekrytoinnin valtakunnalliset palvelut (Work in Finland) ja tiivistetään kuntayhteistyötä
- Luodaan kumppanuudet valikoiduissa lähtömaissa (kumppanuusmalli)
- Vahvistetaan Suomen maakuvaa ja edistetään vetovoimaa (korkeasti koulutetut, sote-ala, vientiteollisuus, kausityö)
- Parannetaan työvoiman saatavuutta EU/ETA-alueelta ja helpotetaan paluumuuttoa Suomeen

2. SUJUVAT JA HALLITUT OLESKELULUPAPROSESSIT

- Taataan nopea lupakäsittely työ- ja koulutusperusteisesti tuleville: jatketaan toimintatapojen ja tietojärjestelmien kehittämistä, jotta 30 vrk Q1/2024
- Vahvistetaan riskiperusteisuutta ja kehitetään jälkivalvontaa työntekijöille ja opiskelijoille
- Nostetaan työntekijän oleskeluluvan tuloraja ja selvitetään tulorajojen lisänostoa
- Laajennetaan työntekijän oleskeluluvan työnteko-oikeutta

3. SUOMEN PITOVOIMAN VAHVISTAMINEN

- Selvitetään pitovoimaan vaikuttavat tekijät ja edistetään niitä sidosryhmäyhteistyössä
- Edistetään taloudellisia kannustimia veto- ja pitovoiman tukena
- Edistetään englanninkielisen koulutuksen tarjontaa varhaiskasvatuksesta toiselle asteelle
- Varmistetaan työn perässä Suomeen muuttavien sujuvat peruspankkipalvelut
- Kehitetään työelämän vastaanottavuutta
- Parannetaan suomen ja ruotsin kielen koulutustarjontaa
- Tuetaan työperusteisesti tulleiden uudelleentyöllistymistä
- Kehitetään digitaalista asiointipolkua
- Mahdollistetaan nykyistä sujuvampi pääsy osaamista vastaaviin töihin.

4. TYÖVOIMAN HYVÄSIKÄYTÖN EHKÄISY

- Hyväksikäytön vastainen toimenpideohjelma ja lainsäädäntömuutokset

Ajankohtaista OKM:stä – hallitusohjelman toimeenpano: sujuvaa, mutta hallittua maahanmuuttoa

- Valmistelussa hallituksen esitys ammattikorkeakoululain ja yliopistolain muuttamisesta:
 - 1) EU- ja ETA-maiden ulkopuolisilta korkeakouluopiskelijoilta vieraskielisessä tutkinto-koulutuksessa perittävien lukuvuosimaksujen tulisi jatkossa kattaa koulutuksen järjestämisestä aiheutuneet kustannukset.
 - 2) Opiskelijan oleskeluluvalla maahan tullut säilyisi lukuvuosimaksuvelvollisena, vaikka hän vaihtaisi oleskelulupaansa esimerkiksi työperusteiseksi. Tilapäistä suojelua saavat eivät olisi jatkossa lukuvuosimaksuvelvollisia.

Ajankohtaista OKM:stä – hallitusohjelman toimeenpano: sujuvaa, mutta hallittua maahanmuuttoa

- 3) Otettaisiin käyttöön hakemusmaksu muille kuin EU- ja ETA-maiden kansalaisille.
 - 4) Tilauskoulutuksen säännöksiä täsmennettäisiin.
 - 5) Korkeakouluille säädettäisiin tiedonsaantioikeus hakijan ja opiskelijan sekä heidän perheenkokoajansa oleskelulupatiedoista.
- Selvitetään kannusteita: kansallisen apurahajärjestelmän ja opintolainahyvityksen kaltaisen hyvityksen käyttöönottamisen selvittäminen
 - Selvityksen kilpailutus on aloitettu, 8.3. asti aikaa toimittaa tarjoukset
 - Tavoitteena saada selvitys toteuttajalta syyskuun loppuun mennessä

Ajankohtaista OKM:stä – hallitusohjelman toimeenpano: sujuvaa, mutta hallittua maahanmuuttoa

- Parhaillaan kv-opiskelijoihin liittyen on käynnissä eri toimijoiden johdolla useita – mutta toisiinsa kytkeytyviä, hankkeita ja toimia.
 - mm. ennakointitieto opiskelijavirroista resurssien kohdentamiseksi edustustoissa, korkeakoulujen tuleva tiedonsaantioikeus opiskelijan oleskelulupatietoihin, Migrin jälkivalvonta osana oleskelulupien riskiperusteisuuden kehittämistä
- Toimilla tulee olemaan (yhteis)vaikutuksia kansainvälisten opiskelijoiden määriin, profiileihin ja lähtömaihiin.
- **Tiedonvaihto korkeakoulujen ja viranomaisten välillä on entistä tärkeämpää.**

Tilaisuuden ohjelma

- 13.00
Tilaisuuden avaus ja ajankohtaista opetus- ja kulttuuriministeriöstä
johtaja Jonna Korhonen
- 13.20
Ammattikorkeakoulujen vieraskielisten hakujen UAS-Exam –valintakoe
Erytisasiantuntija Samuli Maxenius, Arene ry
- 13.40
Maahanmuuttoviraston puheenvuoro
ylitarkastaja, tulosalueen johtajan sijainen Niko Alvari
- 14.00 **Kahvi**
- 14.20
Ulkoministeriön puheenvuoro
työvoimakonsulttien koordinaattori Iida Niemi
- 14.40
Rajavartiolaitoksen puheenvuoro
rajaturvallisuusasiantuntija Kari Kettunen
- 14.50
Korkeakoulujen vastausten purku
opetusneuvos Kaisu Piironen, OKM
- 15.00
Keskustelua
- 15.45
Tilaisuus päättyy